

POEZIJA & SUBVERZIJA

Hrvatski P.E.N. centar i Subversive film festival,
Kino Europa, dvorana Müller, 8. i 9. svibanj 2015.

Dok je Platon kao subverzivne elemente iz republike istjerivao sve pjesnike osim onih koji veličaju bogove i nacionalne heroje, Picasso je govorio kako umjetnost i slobodu, poput Prometejeve vatre, treba ukrasti i koristiti protiv etabliranog poretka jer umjetnost je nešto subverzivno.

Dok se negdje još uvijek progoni jedne, a politički zlorabi druge pjesnike, u podrumima knjižara knjige poezije prodaju se kao stari papir ili idu u reciklažu, u ruke strojeva, kao nepotrebna ekstravagancija ljudske mašte u vrijeme galopirajuće propagande koja ne trpi dijalog nego prikuplja istovjetne odjeke.

Ovih dana 147 ubijenih kenijjskih studenata blijede kao crtica iz dalekog svijeta a milijuni koji marširaju zbog ugroze etabliranog im poretka u svom dvorištu oglušuju se na sudbine tisuću izbjeglica koji su se u potrazi za boljim sutra u zadnje tri godine utopili u vodama Mediterana kao brodolomci na grebenu politike Europske unije prema izbjeglicama. Poezija je intimni dijalog pjesnika s čitateljem ili slušateljem bez kojega i ne postoji. Unositi poeziju u svakodnevni život prevođenjem i raznovrsnim manifestacijama tako postaje čin subverzije. Koji sve oblici djelovanja poeziju danas čine živom? Što je subverzivno u poeziji naših dana?

Tomica Bajsić, organizator manifestacije

Petak 8. svibnja 20h – 22h otvaranje Poezije & Subverzije. Nastupaju: Tj Dema, Bei Ling, Alja Adam, Lulleta Lleshanaku, Tanja Bakić, Senadin Musabegović, Nikola Petković, Dorta Jagić, Tomislav Domović, Monika Herceg, Maja Hanić, Goran Čolakhodžić, Martina Vidaić, Luka Mavretić, Irena Matijašević, Ana Brnardić Oproiu, Miroslav Kirin i drugi...

Subota 9. svibnja 18h – 19h okrugli stol Poezija & Subverzija: Tj Dema, Bei Ling, Alja Adam, Lulleta Lleshanaku, Tanja Bakić, Senadin Musabegović, Nikola Petković, Miroslav Kirin, Tomica Bajsić i Nadežda Čačinović, predsjednica PEN-a.

Subota 9. svibnja 19h – 21h portreti pjesnika i čitanje poezije uz video prezentacije: Tj Dema - Tanja Bakić; Lulleta Lleshanaku - Alja Adam; Bei Ling - Senadin Musabegović. U čitanju sudjeluju Petra Svrtan i Ivan Colarić, studenti glume na ADU.

Subota 9. svibnja 21 - 22h KONCERT POEZIJA & SUBVERZIJA Ivana Rushaidat i Matija Antolić sviraju i pjevaju pjesme Toma Waitsa a portugalski gitarist Pedro Abreu i fado pjevačica Yoshka sviraju i pjevaju fado poeziju bunta.

Ivana Rushaidat

Matija Antolić

Pedro Abreu

Yoshka

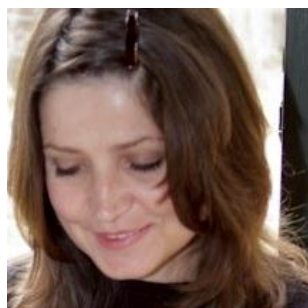
GOSTI PJESNICI KOJI NASTUPAJU U PROGRAMU POEZIJA & SUBVERZIJA

TJ Dema - Tjawangwa Dema (Gaborone, Botswana 1981.) pjesnikinja, urednica i kulturna aktivistica koja često nastupa u sklopu „Spoken poetry“ programa u Njemačkoj, Zimbabweu, Indiji, SAD-u, Škotskoj i Francuskoj. Sudjelovala je u projektu „Crossing Borders“ sveučilišta u Lancasteru i bila mentor inicijative „Power in the Voice“ British Councila. Počasni je član sveučilišta u Iowi. Bila je predsjednica Društva pisaca Botswane, a trenutno vodi Sauti A&PM, umjetničku organizaciju baziranu u Botswani. Za svoj rad unutar književnih i umjetničkih zajednica u Botswani proglašena je „Voditeljem promjena“ godine 2013. po izboru časopisa Arise. 2014. u St. Louisu proglašena je jednom od 40 najistaknutijih glasova ispod 40 godina. Objavila je knjigu poezije Mandible 2014. u sklopu serije „Seven New Generation African Poets box“. Živi u Gaboroneu gdje vodi i edukacijske projekte u školama, sabirnim centrima za prihvat izbjeglica i pritvorskim jedinicama..

Bei Ling (Peking 1959.) kineski je pjesnik često spominjan u kontekstu glasovite grupe pjesnika poznatih izvan Kine kao "Misty poets." Izdavač i urednik časopisa *Tendencije* koji je osnovao u SAD-u nakon demonstracija na trgu Tiananmen 1989. Živio je u Bostonu i New Yorku. Od 1998. putovao je u Kinu, Hong Kong i Taiwan, gdje sada većinom živi. Predsjednik je kineskog PEN centra, čiji je prijašnji predsjednik bio zatvoreni pjesnik i nobelovac Liu Xiaobo. 2000. u Pekingu Bei Ling zadržan je 14 dana u pritvoru Qinghe zbog optužbe za publiciranje ilegalnih tekstova. Nakon međunarodnog protesta, kažnjen je globom od 24.000 dolara i pušten. Na međunarodnim sajmovima knjiga traži dijalog sa službenim predstavnicima Kine, i, često bezuspješno (kao što je to bio slučaj s London Book Fairom 2012.) apelira na vlasti zemalja u kojima se održavaju sajmovi da ne prihvate zabranu nastupanja kineskim pjesnicima koji su politički nepodobni ili žive kao disidenti u drugim zemljama. Bei Ling je *persona non grata* u svojoj zemlji, a između ostalog, pisao je u svjetskim časopisima u zaštitu Liu Xiaoba i kineskog likovnog umjetnika Wei Weija. Osim šest knjiga objavljenih na kineskom, u SAD-u mu je izašla zbirka izabrane poezije u prijevodu Willisa Barnstonea.

Luljeta Lleshanaku (Elbasan, Albanija, 1968.) Pjesnikinja i filmska scenaristica. Njeni roditelji bili su u nemilosti represivnog režima tako da je odrastala gotovo u uvjetima kućnog pritvora. Jedna je od najznačajnijih pjesničkih glasova svoje generacije izišle iz kulturne pustoši ostale nakon službenog socijalističkog realizma u umjetnosti. Studirala je književnost i filologiju u Tirani i pohađala MFA program u SAD-u. Sudjelovala je u međunarodnom književnom programu sveučilišta u Iowi i Black Mountain instituta sveučilišta u Nevadi. Radila je kao učiteljica, urednica književnog časopisa, i kao direktorica istraživanja u institutu za studije zločina komunizma u Albaniji. Radila je i kao scenaristica

na televiziji, između ostalog napisala je scenarij za film o Musine Kolakari, za vrijeme Envera Hodže mučenoj i zatvaranoj albanskoj spisateljici i demokratskoj aktivistici, prvoj na listi značajnijih 50 slučajeva od osnivanja PEN-ovog Odbora za pisce u zatvoru. Autorica je šest knjiga poezije na albanskom jeziku i šest knjiga poezije objavljene na engleskom, talijanskom, poljskom i njemačkom. 2000 godine osvojila je nacionalnu nagradu Srebrno pero, nagradu Kristal Vilenice 2009, a dobitnica je i nagrade na sajmu knjiga u Prištini i nagrade Kult za najbolju knjigu godine u Albaniji. Proglašena je i autorom godine na sajmu knjiga u Tirani 2013. Njena druga knjiga objavljena u SAD-u, *Child of Nature* (New Directions 2010.) i njena zbirka *Haywire: New & Selected Poems* (Bloodaxe Books, 2011.), objavljena u Velikoj Britaniji bile su u finalu nagrada za najbolje prevedene knjige. Pjesme joj se pojavljuju redovito u raznim časopisima i antologijama.

Senadin Musabegović (Sarajevo, 1970.) Pjesnik i esejist. Studirao je na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, a studij nastavlja na Sienskom sveučilištu u Italiji gdje je diplomirao političku filozofiju. Tokom studija pohađa nastavu i na sveučilištima u New Yorku i Londonu. Doktorirao je u Firenzi na Europskom sveučilišnom institutu s temom: "Rat - konstitucija totalitarnog tijela" u kojem, fokusirajući se na filmsku reprezentaciju tijela, na spomenike, rituale i državne svečanosti, analizira prijelaz iz ratne u totalitarnu estetiku. Kao gostujući profesor predavao je na više europskih i sjevernoameričkih sveučilišta. Priče, eseje i poeziju počinje objavljivati u ratu. Objavio je tri zbirke poezije: *Udarci tijela* (1995.), *Odrastanje domovine* (1999.) i *Rajska lopata* (2004.), a pjesme su mu uvrštene u više svjetskih antologija poezije. Primio nagradu Planjax i nagradu Bosanskohercegovačkog društva pisaca. Prevođen je na engleski, poljski, talijanski, švedski, španjolski i arapski jezik. Između ostalog, u Hrvatskom filmskom ljetopisu objavio je esej "Film i ideologija, totalitarizam i jugoslavensko socijalističko iskustvo," i esej "Pisanje o ratu" u Sarajevskim sveskama.

Alja Adam (Ljubljana 1976.) pjesnikinja, performerica i teoretičarka književnosti diplomirala je komparativnu književnost i sociologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani. 2007. doktorirala je s temom iz ženskih studija i feminističke književne teorije. 2003. je objavila pjesničku zbirku *Zaobljenost*, a 2008. zbirku *Zakaj bi omenjala Ahila*. Ove godine izlazi njena treća knjiga. Njezina poezija je prevedena na četrnaest jezika i objavljena u mnogim publikacijama i antologijama. Za svoj rad primila je više nagrada i nominacija. Zbirka *Zakaj bi omenjala Ahila* (Zašto bih spominjala Ahila) izašla je u španjolskoj ediciji E.d.a. libros (2011.) i na talijanskom u ediciji Mobydick (2009.), a uskoro izlazi i izdanje na hrvatskom. Uz poeziju objavljuje znanstvene članke, eseje i priče za djecu. Kao samozaposlena autorica živi i radi u Ljubljani, predaje na sveučilištu u Novoj Gorici i suradnica je SNG Opere i baleta u Ljubljani.

Tanja Bakić (Podgorica 1981.) Kao pjesnikinja, esejistica, prevodilac i muzički kritičar do sada potpisuje osamnaest knjiga. Diplomirala je i magistrirala na anglističkoj katedri Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Poezija joj je prevođena na više stranih jezika i predstavljena na književnim festivalima, rezidencijama i umjetničkim bijenlima širom Evrope. Autorica je britanskog izdavača Bloomsbury. Svoje stihove je čitala i u prestižnoj londonskoj galeriji Tate Britain, gdje je i govorila na skupu o Williamu Blakeu. Sudjelovala je u građenju zvučnog dijela biljne instalacije vodeće australijske eko dizajnerice, Tanje Beer, koja je u suradnji sa Cambridge Junction bila postavljena u Kući umjetnosti u Melbournu. Urednica je crnogorskog izdanja međunarodnog festivala poezije "Palabra en el Mundo" (suosnivač Svjetskog pokreta poezije), sa sjedištem na Kubi, u Čileu i Argentini. Od strane međunarodnog žirija povjesničara umjetnosti bila je izabrana za crnogorskog predstavnika na Bijenalu umjetnika Europe i Mediterana u Italiji, 2013. Grupa studenata glume u albanskoj akademiji umjetnosti izvela je performans inspiriran njenim stihovima. Njen esej *Cavafyjeva Itaka* objavljen je u Ateni u sklopu obilježavanja 150 godina od rođenja pjesnika C. Cavafyja. Posljednja knjiga koju je prevela na engleski jezik (zajedno sa Stephenom J. Manganom) je izbor iz poezije Mladena Lompara pod nazivom *The Arc of Finitude* (Putanja konačnosti, 2013). Njena posljednja muzička studija naslovljena je *Voodoo Child: Priča o Jimmiju Hendrixu* (2013).